

prikazi knjiga

Natalija Koprivanac

“Environmental Management; Contribution to Solution”

Imati u rukama izdanje nove knjige iz područja kojim se profesionalno bavite uvijek je zadovoljstvo, ali i izazov. Što novo donosi, da li nama osobno nešto specifično kazuje, hoće li nas uspjeti zaintrigirati da je dočitamo do kraja?

Knjiga koju vam predstavljam je “Environmental Management – Contribution to Solution”, u izdanju Fakulteta kemijskog inženjersva i tehnologije, Sveučilišta u Zagrebu, urednice dr. sc. Natalije Koprivanac, red. prof. Tiskana je na engleskom jeziku, koncipirana kao mozaik priloga, a nastala kao rezultat 1. međunarodnog simpozija o upravljanju okolišem održanog 2003. godine u Zagrebu.

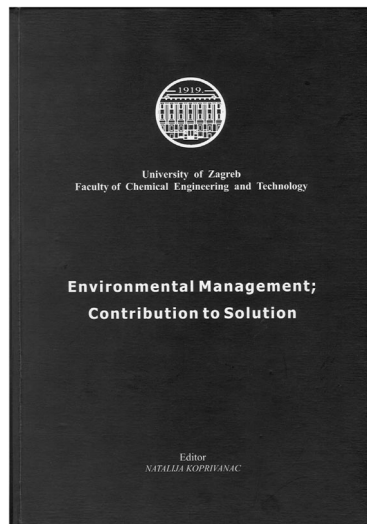
Dvadeset i pet odabranih radova koji čine ovu knjigu pokrivaju širok spektar različitih aspekata upravljanja okolišem. Prvi dio usmjeren je na općenitiji, sustavni pristup temama okoliša: legislativu, prekogranično upravljanje okolišem, sociološke aspekte, uspostave sustava gospodarenja otpadom, utjecaj i ulogu financijskog sektora pri donošenju pozitivnih odluka upravljanja okolišem. Drugi dio obuhvaća radove usmjerene na specifične probleme određenih segmenata okoliša i mogućnosti njihovog rješavanja: od obrade otpadnih voda pojedinih industrija, analitičkih metoda praćenja i određivanja specifičnih zagađivala, pa sve do fizikalnih i kemijskih metoda obrade otpada.

U tome kontekstu prikaza priloga, različitih i po širini i po tematici, knjiga nema onu formu na koju smo navikli – sustavnu obradu određene teme: od uvoda, kronologije osnovnih tema i problema, prikaza niza mogućih rješenja i pristupa po svakoj od spomenutih tema, do zaključka. Međutim, izdanja knjiga poput ove uobičajena su praksa u znanstvenim i stručnim krugovima Europe i svijeta, te ovu knjigu stoga s povjerenjem treba prihvatiti.

Već i sam naslov knjige “**Contribution to Solution**” – **prilozi rješenjima** ukazuje na način pristupa i moram priznati da mi se taj naslov izrazito svidio. Odmah je jasno da ova knjiga nema pretenzije dati cjelovit, sveobuhvatan odgovor na sve probleme okoliša ili još složenije, upravljanja okolišem. Prilozi u knjizi daju neke od mogućih odgovora, oni su otvaranje vrata prema mogućim rješenjima pojedinih naznačenih problema okoliša.

Okoliš – kao izraz, kao termin, zasigurno je jedan od najpopularnijih termina našeg vremena. Javnosti, ali ponekad i stručnim krugovima, često izgleda vrlo jasno što sve treba poduzeti da se okoliš zaštiti ili bolje što sve ne treba poduzimati da se ne naruši prirodna ravnoteža. Nažalost, u realnom životu to nije uvijek tako jednostavno; u praksi, često ti tako kristalno jasni stavovi ne mogu dati odgovore i rješenja na konkretne probleme s kojima se susrećemo u zaštiti i upravljanju okolišem. Suočeni smo i suočavat ćemo se sve snažnije s nužnošću nalaženja srednjih, kompromisnih putova i odgovora, ma koliko se to nama ne sviđalo.

Naime, **održivo upravljanje okolišem**, kao poveznica svih radova u knjizi, mora s jedne strane osigurati učinkovitu dugoročnu zaštitu okoliša, ponajprije od nas samih, ali bez ograničavanja nužnog razvitka društva pa i rasta standarda koji želimo i koji se nadamo dostići. Posebice je to bitno za zemlju poput Hrvatske, čiji je ukupni razvoj još obilježen posljedicama nedavnog rata, te još uvijek nismo dosegli razinu prijatnih privrednih aktivnosti, te je

razvitak nužnost. S druge strane čist i očuvan okoliš jedna je od strateških odrednica razvoja i budućnosti Hrvatske.

Ključno je pitanje kako pomiriti i uravnotežiti te dvije oprečne potrebe.

Samo pažljivo planiran razvitak na državnoj razini, uz ugradnju postulata zaštite okoliša u sve strateške i planske dokumente svih sektora, koji izravno ili neizravno utječu na okoliš, samo stvarna primjena upravljanja okolišem u raznim segmentima, te posebice uspostava, razvitak i održavanje sustava, i to sljedivih, dugoročnih, sustavnih rješenja bez improvizacija, mogu ponuditi učinkovite odgovore na ove, zapravo, ne samo naše nego globalne dileme.

Na tragu toga razmišljanja vjerujem da su i neki od 25 prikazanih radova u ovoj knjizi vezani uz konkretna rješenja primjenjiva u pojedinim industrijama.

Još je jedan razlog zbog kojeg smatram da ova knjiga predstavlja važan napredak u promoviranju pitanja okoliša. To je sama pozicija *environmental managementa*, odnosno upravljanja okolišem, kao relativno novog područja u Hrvatskoj, nove discipline, čije se mogućnosti i dosezi tek otvaraju, ali koja se istovremeno tek pozicionira unutar starijih i poznatijih područja.

Iako je posljednjih godina očit porast interesa i aktivnosti vezanih uz pitanja okoliša; od organiziranja okruglih stolova i simpozija, kao što je uostalom bio i ovaj temeljem kojeg je knjiga nastala, do otvaranja novih kolegija u okviru postojećih studija i ustrojavanja potpuno novih studija iz područja okoliša, što u pravilu nije popraćeno odgovarajućom literaturom. Važnost je pisanog materijala, a posebice knjige, što bitno doprinosi ne samo širenju znanja u okviru određenog područja već i širenju općeg interesa za pitanja zaštite okoliša.

Knjiga “Environmental Management – Contribution to Solution” prva je u ovome području, te time jedna od rijetkih koja nastoji popuniti tu prazninu. U tom kontekstu, nadajući se da je samo prva u nizu sličnih izdanja, možemo joj samo zaželjeti dobrodošlicu i puno budućih čitatelja.

Dr. sc. Savka Kučar Dragičević
Ravnateljica Agencije za zaštitu okoliša